Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0448/2017

28.6.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B8-0319/2017

v souladu s čl. 128 odst. 5 jednacího řádu

o vypracování ambiciózní průmyslové strategie EU jako strategické priority pro růst, zaměstnanost a inovace v Evropě
(2017/2732(RSP))

Paloma López Bermejo, Ángela Vallina, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka, Kateřina Konečná, Neoklis Sylikiotis, Marie-Christine Vergiat, Eleonora Forenza, Martina Anderson, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Takis Hadjigeorgiou
za skupinu GUE/NGL

B8-0448/2017

Usnesení Evropského parlamentu o vypracování ambiciózní průmyslové strategie EU jako strategické priority pro růst, zaměstnanost a inovace v Evropě (2017/2732(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 9, 151, 152, čl. 153 odst. 1 a odst. 2 a na článek 173 této smlouvy,

– s ohledem na článek 174 SFEU o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, zvláště v oblastech postižených průmyslovými přeměnami,

– s ohledem na články 14, 27 a 30 Listiny základních práv Evropské unie,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. října 2012 nazvané Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu (COM(2012)0582),

– s ohledem na své usnesení ze dne 5. října 2016 o potřebě evropské politiky reindustrializace s ohledem na nedávné případy společností Caterpillar a Alstom[1],

– s ohledem na své usnesení ze dne 9. března 2011 o průmyslové politice pro éru globalizace[2],

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. dubna 2016 Digitalizace evropského průmyslu – dosažení maximálních přínosů jednotného digitálního trhu (COM/2016/0180),

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2016 o sociálním dumpingu v Evropské unii[3],

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, a především její články 22 a 23 týkající se hospodářských a sociálních práv a práva na práci,

– s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2017 o digitalizaci evropského průmyslu[4],

– s ohledem na závěry ze zasedání Rady ze dne 29. května 2017 o strategii pro budoucnost průmyslové politiky EU,

– s ohledem na otázku Komisi na téma vypracování ambiciózní průmyslové strategie EU jako strategická priority pro růst, zaměstnanost a inovace v Evropě (O-000047/2017 – B8-0319/2017),

– s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že evropský průmysl tvoří více než polovinu vývozu EU a přibližně 65 % investic do výzkumu a vývoje, přičemž tvoří více než 50 milionů pracovních míst

[1] Přijaté texty, P8_TA(2016)0377.
[2] Úř. věst. C 199 E, 7.7.2012, s. 131.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2016)0346.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2017)0240.

(prostřednictvím přímých a nepřímých pracovních míst, tj. 20 % pracovních míst v EU);

B. vzhledem k tomu, že 65 % soukromých výdajů na výzkum a vývoj pochází ze zpracovatelského průmyslu, a vzhledem k tomu, že posílení naší průmyslové základny se tak stává zásadním předpokladem rozvoje odborných znalostí a know-how v EU;

C. vzhledem k tomu, že výrobní odvětví v Evropské unii zaznamenalo mezi lety 2008 až 2013 úbytek o 7 %;

D. vzhledem k tomu, že ekonomiky v jižní části Evropské unie postihl mezi lety 2007 až 2016 zejména pokles výroby ve výrobním odvětví;

E. vzhledem k tomu, že reindustrializace okrajových ekonomik Evropy je nezbytná, aby se zabránilo vzniku hospodářské nerovnováhy v rámci EU; vzhledem k tomu, že rozvoj průmyslu musí být veden cílem spojení růstu a vytváření kvalitních pracovních míst se sociální a environmentální udržitelností;

F. vzhledem k tomu, že evropský průmysl v současné době postihl značný pokles domácí poptávky v důsledku vlivu úsporných opatření na mzdy, veřejné výdaje a snižování daní, což má za následek trvalý úbytek pracovních míst a pokles investic do průmyslu, a to není dobrým znamením pro potřebné oživení evropského hospodářství;

G. vzhledem k tomu, že v zájmu zajištění soudržnosti v rámci evropského hospodářství je třeba podporovat diverzifikaci průmyslové základny ve všech členských státech, aby se tak zabránilo nadměrné koncentraci výroby s vysokou přidanou hodnotou jen v několika málo státech;

H. vzhledem k tomu, že výzkum, vývoj a inovace v tomto odvětví jsou pro evropský průmysl klíčové; vzhledem k tomu, že uzavírání provozů často vede k nevratným ztrátám technologie a know-how a ke ztrátě odbornosti pracovníků v průmyslu;

I. vzhledem k tomu, že s ohledem na globální výzvy, jako je např. změna klimatu, je třeba, aby se při obnově evropského průmyslu kladl přednostně důraz na energetiku, účinné využívání zdrojů a oběhové hospodářství;

J. vzhledem k tomu, že jediným způsobem, jak zabránit sociální spirále poklesu v oblasti průmyslové politiky, soudržnosti a vývoje, je účinná a soudržná průmyslová politika, která bude schopná posílit výrobní základnu ve všech členských státech;

K. vzhledem k tomu, že velké průmyslové nadnárodní společnosti často uplatňují taktické přemisťování výroby a využívají tak existující právní mezery v daňové oblasti v oblasti platební neschopnosti s cílem maximalizovat své zisky prostřednictvím převodu aktiv z jedné země do druhé, čímž ohrožují průmyslovou strukturu členských států;

L. vzhledem k tomu, že prosperita evropského průmyslu vyžaduje veřejné investice a ambiciózní veřejnou inovační politiku, která bude upřednostňovat výrobu vysoce kvalitních, inovativních a energeticky účinných výrobků a podporovat udržitelné postupy výroby;

M. vzhledem k tomu, že je naprosto nezbytné, aby evropská průmyslová strategie

zajišťovala, že digitalizace bude probíhat sociálně spravedlivým způsobem, protože stávající digitalizace průmyslu ještě zhoršuje už existující trendy, pokud jde o nejisté pracovní podmínky ve výrobním odvětví formou ztráty odborných dovedností, zadávání výroby třetím subjektům a subdodavatelům; vzhledem k tomu, že digitalizace rovněž nabízí příležitost k posílení odolnosti a udržitelnosti hospodářství v rámci oběhového hospodářství; vzhledem k tomu, že je nesmírně důležité předvídat potřebu nových dovedností, již s sebou přinese měnící se digitální prostředí prostřednictvím zapojení sociálních partnerů, přičemž je třeba zajistit, aby pracovníci absolvovali odpovídající odbornou přípravu, a to za pomoci zaměstnavatelů i členských států; vzhledem k tomu, že robotizace a digitalizace představují zvláštní výzvy v oblasti interakce mezi roboty a člověkem a v oblasti ochrany osobních údajů, které je třeba řešit prostřednictvím příslušných právních předpisů;

N. vzhledem k tomu, že spravedlivý mezinárodní obchod s průmyslovými výrobky musí dodržovat práva zaměstnanců, předpisy na ochranu životního prostředí a další sociální a daňové předpisy;

O. vzhledem k tomu, že zastoupení žen v průmyslu je současné době nedostatečné a že jsou ženy vyloučeny z většiny vědeckých, inženýrských a řídicích pozic na vyšších stupních vedení;

Podpora reálné ekonomiky pomocí udržitelné politiky reindustrializace

1. zdůrazňuje zásadní úlohu průmyslu jakožto jednoho z faktorů růstu, zaměstnanosti a inovací v Evropě;

2. zdůrazňuje, že je důležité posílit a zmodernizovat průmyslovou základnu v Evropě, a tím posílit evropskou soudržnost prostřednictvím veřejných investic a koordinované evropské průmyslové politiky, která přispěje k udržitelné modernizaci a regionální soudržnosti, a to na základě územního přístupu;

3. vyzývá Komisi, aby společně s členskými státy předložila nejpozději počátkem roku 2018 legislativní návrh strategie Unie pro soudržnou a komplexní průmyslovou politiku zaměřenou na reindustrializaci Evropy, v níž bude stanoven konkrétní akční plán a ambiciózní cíle s časovým harmonogramem pro legislativní a nelegislativní opatření k dosažení těchto cílů; vyzývá Komisi, aby tuto strategii založila na posouzení dopadů začleňování průmyslové politiky do strategických politických iniciativ a na obsáhlém dialogu se zúčastněnými stranami, včetně sociálních partnerů a akademických pracovníků; upozorňuje na skutečnost, že strategie Unie musí být kromě jiného založena na digitalizaci (zejména začleňování inteligentních technologií, analýzy dat velkého objemu a robotiky do průmyslových hodnotových řetězců), udržitelnosti, oběhovém hospodářství, energetické účinnosti a dostatečných zdrojích; je přesvědčen, že by evropský regulační rámec měl průmyslu umožnit se těmto změnám přizpůsobit a podniknout předjímající kroky s cílem přispět k tvorbě pracovních míst, růstu a regionálnímu sbližování;

4. vyzývá k přijetí regionálně vyvážené průmyslové strategie schopné překlenout rozdíly mezi nejvíce a méně průmyslově rozvinutými regiony členských států, která napomůže k dosažení cílů regionálního sbližování;

5. vyzývá k přezkumu politiky v oblasti hospodářské soutěže a pravidel státní podpory za účelem usnadnění veřejných investic, jejichž cílem je zachovat sociální a regionální soudržnost, posílit ekologickou transformaci, zlepšit pracovní a environmentální normy a řešit obavy v oblasti veřejného zdraví;

6. odsuzuje politiky úsporných opatření v Evropě, které snižují poptávku po soukromých i veřejných a hospodářských subjektech;

7. naléhavě vyzývá členské státy, aby získaly zpět všechny zdroje věnované na podporu určité společnosti ve formě dotací, daňových zvýhodnění, nižších cen pozemků atd., pokud se daná společnost rozhodne přemístit či uzavřít své výrobní závody;

8. zdůrazňuje, že podle dostupných statistik a průzkumů je zastoupení žen ve většině vědeckých, inženýrských a řídicích pozicích na vyšších stupních vedení nízké; vzhledem k velmi nízkému zastoupení žen ve studijních oborech a profesích souvisejících s přírodními vědami, technologiemi, inženýrstvím a matematikou (STEM), které ve vědeckých a inženýrských oborech dosahuje pouhých 24 %; upozorňuje na skutečnost, že zaměstnávání žen ve výrobním odvětví je pro EU přínosem, který vyžaduje veškeré dostupné prostředky, aby se s konečnou platností vymanila z hospodářské a finanční krize a dokázala čelit celkovým změnám ve společnosti; vyzývá Komisi, aby stanovila výčet problémů a překážek, kterým ženy čelí, a aby prosazovala a podporovala rovné platy a spravedlivý přístup ke všem pracovním pozicím;

9. upozorňuje na úlohu malých a středních podniků, které tvoří páteř průmyslu EU, a připomíná, že je třeba usilovat o průmyslovou politiku EU, která bude zohledňovat specifika malých a středních podniků; zejména upozorňuje na význam veřejných a regionálních bank z hlediska rozvoje průmyslu a přístupu k financování pro malé a střední podniky; upozorňuje na význam družstev pracovníků a dalších subjektů sociálního hospodářství v rozvoji průmyslu, zejména na regionální úrovni, a vyzývá EU, aby vytvořila průmyslovou politiku přizpůsobenou potřebám těchto subjektů;

10. je přesvědčen, že evropský průmysl by měl být považován za strategickou výhodu; zdůrazňuje, že pouze silný a odolný průmysl EU a průmyslová politika zaměřená na budoucnost umožní EU čelit různým budoucím výzvám včetně reindustrializace, přechodu k udržitelnosti a vytváření kvalitních pracovních míst; zdůrazňuje, že Komisi a členské státy musí lépe předjímat tyto sociálně-ekonomické situace a zajišťovat udržitelnost naší průmyslové sítě;

Ochrana práv zaměstnanců a sociálních práv

11. naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily náležitou sociální ochranu, pracovní podmínky a důstojné mzdy, a to prostřednictvím právních předpisů nebo kolektivních smluv, jakož i účinné ochrany před neoprávněným propouštěním;

12. odsuzuje absenci skutečné dlouhodobé průmyslové politiky EU; požaduje, aby byla přijata průmyslová politika, která bude umožňovat státní účast ve strategických odvětvích, včetně zestátnění, aby bylo možné zachovat a rozvíjet klíčová odvětví výroby a chránit pracovní místa;

13. zdůrazňuje význam dovedností a kvalifikací pracovníků, a zdůrazňuje, že je třeba ve spolupráci se sociálními partnery stanovit aktivní strategie pro jejich zlepšení; požaduje, aby byly přijaty průmyslové politiky, které zajistí, že tyto znalosti budou rozvíjeny a budou uznány jako jeden z důležitých přínosů evropského průmyslu; žádá, aby udržování průmyslového know-how a kvalifikované pracovní síly bylo zohledňováno při posuzování rentability výroby v jakémkoli konkrétním podniku;

14. vyzývá EU i její členské státy, aby zajistily, že budou k dispozici dostatečné finanční prostředky na opatření v oblasti odborné přípravy a obnovy, která mají pomoci v kritických obdobích přeměny evropského průmyslu; a trvá na tom, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci má být používán jako pomoc pracovníkům při obnově továren, aby byla zachována jejich pracovní místa, a nikoli aby bylo jeho prostřednictvím usnadňováno uzavírání těchto továren;

15. zdůrazňuje úlohu sociálních partnerů při přípravě soudržné průmyslové strategie, která musí obsahovat sociální rozměr, aby bylo zajištěno, že stávající průmyslovou transformací nebudou omezena práva zaměstnanců;

Sladění obchodní politiky a průmyslové politiky

16. upozorňuje na negativní dopad obchodních dohod, jako je komplexní dohoda o hospodářské a obchodní spolupráci a transatlantické obchodní a investiční partnerství, na evropský průmysl;

17. zdůrazňuje, že záměrem obchodní a investiční politiky by mělo být přispět k udržitelnému rozvoji, vytváření kvalitních pracovních míst a prosazování vysokých sociálních a environmentálních norem;

18. zdůrazňuje, že je třeba zabránit tomu, aby obchodní politika EU podporovala protisoutěžní chování, včetně sociálního a environmentálního dumpingu;

19. zdůrazňuje, že evropský průmysl se potýká s celosvětovou konkurencí a vyzývá proto Komisi, aby přehodnotila definici trhu a současný soubor pravidel hospodářské soutěže EU tak, aby přihlížel k vývoji příslušných globálních trhů; vyzývá Komisi, aby provedla revizi soutěžního práva EU tak, aby zohledňovala sociální a environmentální normy a normy v oblasti zdanění, aby se zabránilo těmto novým formám dumpingu;

20. zdůrazňuje, že je třeba přijmout soudržnou a účinnou antidumpingovou a antisubvenční strategii pro EU, která bude v souladu s pravidly WTO a která bude pokrývat veškerý dumping, včetně nedodržování mezinárodních sociálních a environmentálních norem a norem v oblasti zdanění;

Digitalizace průmyslu

21. je přesvědčen, že vzhledem k vysoce dynamickému vývoji a jeho průřezové povaze představují zásadní trendy globalizace a digitalizace největší výzvu pro evropské společnosti i jejich zaměstnance, stejně jako pro tvůrce politik; je proto přesvědčen, že evropská politika musí být upravena tak, aby byla v tomto rychle se měnícím kontextu schopna podporovat evropský průmyslový růst a zajišťovat kvalitní pracovní místa ve zpracovatelském průmyslu; zdůrazňuje, že nová strategie průmyslové politiky musí

zajišťovat soulad mezi různými oblastmi politiky a průmyslovou politikou – především oblastmi obchodu, životního prostředí, výzkumu, investic, hospodářské soutěže, energetiky a ochrany klimatu, aby společně tvořily jeden soudržný přístup; je přesvědčen, že strategie průmyslové politiky musí inteligentním způsobem spojovat horizontální prvky s konkrétními přístupy k důležitým strategickým odvětvím;

22. zdůrazňuje v této souvislosti, že je třeba podporovat veřejné investice do připojení prostřednictvím technologie 5G a optických vláken coby nástrojů v úsilí o konvergenci a zajištění solidní digitální základní infrastruktury evropského průmyslu; zdůrazňuje, že je důležitá veřejná kontrola a regulace uvedeného odvětví, aby bylo možné lépe sloužit potřebám měnícího se hospodářství a aby nedocházelo ke vzniku digitální propasti; zdůrazňuje význam načasování transformace, aby se zajistilo, že stávající uživatelé, jako jsou rozhlasové a televizní vysílací stanice, budou mít rovněž s ohledem na svůj význam pro evropská tvůrčí a kulturní odvětví k dispozici dostatečný rozsah spektra;

23. je přesvědčen, že klastry a součinnost mezi malými a středními podniky, průmyslovými aktéry, odvětvím řemeslné výroby a dalšími zainteresovanými stranami mohou být příkladem úspěšných modelů, které umožňují pokrok v oblasti digitální výroby a inovací; zdůrazňuje základní úlohu veřejného sektoru při vytváření nových digitálních znalostí a inovací; poukazuje na význam digitalizace při změně obchodních modelů a vyzývá EU a členské státy, aby zajistily, že pracovní právo bude přizpůsobeno novému prostředí, a budou tak zachována práva pracovníků a bude posíleno kolektivní vyjednávání;

24. požaduje, aby byly propagovány průřezové inovační aliance, které by překonaly uzavřený přístup průmyslových politik, potlačující inovační potenciál; považuje úlohu veřejných investic při přípravě tohoto cíle za strategickou a vyzývá EU, aby podporovala veřejné investice do inovací;

25. připomíná důležitou úlohu, kterou sehrává normalizace, včetně vývoje otevřených standardů, a zastává názor, že je třeba klást značný důraz na to, aby EU zastávala přední úlohu v mezinárodních organizacích pro normalizaci;

26. zdůrazňuje úlohu, kterou může při prosazování nových průmyslových digitálních inovací a technologií hrát zadávání veřejných zakázek; zdůrazňuje však, že digitalizace veřejných služeb nesmí být využívána k podpoře úsporných opatření ve veřejném sektoru ani k omezování potřebných hmotných služeb; vyzývá v této souvislosti k tomu, aby do vymezování a provádění veřejných strategií digitalizace byli zapojeni i pracovníci ve veřejném sektoru;

Propojení cílů průmyslové politiky a cílů transformace

27. zdůrazňuje, že je třeba plně využít potenciál veřejných investic a průmyslu v oblasti environmentálních technologií a zajistit, že průmysl bude soustavně vyvíjet a zavádět nejlepší dostupné techniky a nové inovace, a tím vytvářet konkurenční výhodu pro evropský průmysl, který by měl usilovat o co nejvíce udržitelné výrobky s nejnižšími náklady životního cyklu;

28. zdůrazňuje, že průmysl by měl mít prospěch z přípravy projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie a poukazuje v této souvislosti na význam výroby energie pro vlastní

potřebu nebo dvoustranných dohod mezi výrobci energie z obnovitelných zdrojů a průmyslem, jež mohou představovat způsob, jak minimalizovat náklady průmyslu na energie a současně podporovat rozvoj obnovitelných zdrojů energie; vyzývá členské státy, aby v této oblasti přijímaly osvědčené postupy, zejména pokud jde o energeticky náročná průmyslová odvětví; lituje toho, že projektům v oblasti obnovitelných zdrojů energie je poskytována nízká podpora z fondů EU, včetně EFSI, a požaduje, aby rozpočet EU kladl větší důraz na projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie a oběhového hospodářství, aby tak byl zajištěn udržitelný průmyslový a hospodářský rozvoj v EU;

29. zdůrazňuje, že je třeba začlenit environmentální aspekt do ostatních politik, jako je ekonomika, průmysl, výzkum a inovace, aby došlo k vytvoření jednotného a společného přístupu; domnívá se, že opatření v rámci Unie by měla doplnit posílená mezinárodní opatření a spolupráce se třetími zeměmi, jež bude řešit společné výzvy;

30. zdůrazňuje, že je důležité zajistit dostatečné finanční prostředky pro ty regiony, které jsou nejvíce postiženy strukturálními změnami, jako např. uhelné těžební oblasti, a požaduje, aby byly vytvořeny nástroje, jako např. „fond pro spravedlivý přechod“, který se zaměřuje na rozvoj průmyslu v těchto regionech a chce jim poskytnout reálné hospodářské alternativy v dlouhodobém horizontu;

31. požaduje, aby při využívání fondů EU došlo k zásadnímu zlepšení provádění kritérií udržitelnosti, stejně jako sociálních kritérií a kritérií zaměstnanosti;

32. je přesvědčen, že základními složkami politiky reindustrializace musí být potřeba hájit práva zaměstnanců a vysoké standardy ochrany spotřebitele, zdraví a životního prostředí;

33. vyzývá k tomu, aby tato průmyslová politika EU byla založená na jednoznačných cílech a ukazatelích, včetně ambiciózních cílů pro energetickou účinnost, zdroje a klima, a na přístupu založeném na životním cyklu a oběhovém hospodářství;

34. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.